

ného, z toho důvodu, že se později životní náklady žalobcovy zvýšily. Než žalobce opodstatňuje nárok na zvýšení důchodu též tím, že se jeho zdravotní stav po vydání původního rozsudku zhoršil a že jest nyní k práci zcela nezpůsobilým. Dřívějším rozsudkem byla výše důchodu vyměřena dle toho, jak byla úrazem snížena pracovní schopnost žalobcova, míra snížení toho byla pak stanovena na základě znaleckého posudku. Dostavila-li se tudíž později jako následek úrazu bez zavinění žalobcova jeho úplná neschopnost ku práci, vycházel původní rozsudek, vyměřuje výši důchodu, z nesprávného předpokladu. Žalobci nelze zbraňovati, by své právo neuplatňoval na základě svého nynějšího stavu, což může činiti pouze žalobou, kdyžť jeho žaloba za obnovu neměla úspěchu. Právní důvod žaloby, o niž tu jde, záleží v tom, že nastalo zhoršení zdravotního stavu žalobcova po té, kdy byl vynesena dřívější rozsudek, pročť není na závalu platnost dřívějšího rozsudku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu žalované strany.

D ů v o d y:

Revisnímu rekursu nelze přiznati důvodnosti. Aby tu byla rozhodnutá rozepře vyhledává se dvou předpokladů. Musí tu býti mezi týmiž stranami uplatňován též nárok. Totožnost stran jest zde samozřejmá. Avšak nárok není totožným, poněvadž opírá se nyní o jiné skutečnosti, než na kterých byl založen nárok první žaloby. Žalobce tvrdí, že stav jeho se od rozhodnutí prvního sporu zhoršil, že nastaly bolesti v kříži, které ho nyní činí naprosto k výdělku a vůbec k práci jakékoli nezpůsobilým a které jsou v souvislosti s původním jeho úrazem. Je-li tomu tak, pak požaduje se vlastně nárok za tyto nově povstale následky úrazu, jde tedy o nárok nový.

Čís. 366.

Dráha ručí za nádražní šatnu jako schovatel bez rozdílu, zda šatnu obstarává sama svými zřízenci či zda zadala ji soukromému podnikateli.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1920, R II 175/19.)

Žalobce uložil v nádražní šatně koš s prádlem v ceně 4601 K. Koš se v šatně ztratil. Nádražní šatna byla zadána železniční správou soukromému podnikateli, jenž nabízel žalobci odškodné 100 K, s čímž se však žalobce nespokojil a žaloval podnikatele na náhradu plné škody. Soud první stolice žalobu zamítl, mimo jiné též z toho důvodu, že žalovaný není ku sporu legitimován, ježto, jak z přípisu ředitelství drah vysvítá, jest šatna spravována prostřednictvím podnikatele železniční správou, a že tudíž tato jest zodpovědná za ztrátu zavazadla a že proti ní měla býti žaloba podána. Dovolací soud vyhověl žalobcovu odvolání a zrušiv rozsudek soudu první stolice, uložil mu, by po právomoci usnesení v jednání pokračoval a znovu rozhodl. D ů v o d y: Dle § 39 dopravního řádu ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. z. jest dráze přikázáno, by na stanicích, určených také k vypravení cestovních zavazadel,

postarala se o zařízení, poskytující cestujícím možnost, by proti zaplacení poplatku řádně uveřejněného, ponechali zavazadla v přechodném uschování. Příkaz tento může dráha splniti buď sama nebo prostřednictvím podnikatele, tedy osoby cizí, za kterou však dráha neručí; podnikatel takový není zřízencem (§ 5 dopr. ř.) dráhy, jako drahou smluvený povozník (§ 63, odstavec osmý — § 76, odstavec osmý — § 78, odstavec první dopr. ř.) aneb poslové podle § 79, odstavec první dopr. ř. Na podnikatele takového nehodí se proto předpis dodatku III. k § 39 (ručení jen do 100 K za jeden kus), který jako ustanovení výjimečné platí jedině pro dráhu; podnikatel takový podléhá ustanovení § 957 a násl. obč. zák. o smlouvě schovací, ručí proto dle § 964 obč. zák. za zanedbání povinné péče při uschování a zavinění jeho se předpokládá dle § 1298 obč. zák. V tomto případě bylo výsledkem dosavadního sporu zjištěno, že žalovaný sice obstarává uschování zavazadel na nádraží, a že to činí na základě smlouvy s ředitelstvím dráhy, kterou však nemůže předložit, ježto ředitelství to odepřelo. K posouzení otázky, dlužno-li žalovaného pokládati za samostatného podnikatele či za zřízence dráhy dle § 5 dopr. ř., jest nutno seznati obsah dotyčné smlouvy — (úsudek ředitelství státních drah o otázce ručení žalovaného není samozřejmě rozhodným) — a ježto postup dle § 308 c. ř. s. snad bude marným, dlužno po případě výsledkem stran zjištění obsah pachtovní smlouvy, pokud jest nutným k posouzení vzájemného právního poměru. Dosavadní líčení bude tedy po rozumu § 496 čís. 3 c. ř. s. nutno ještě doplniti: 1. vysvětlením, prokázáním a zjištěním právního poměru, v němž žalovaný jest ku dráze (§ 5 dopr. ř.), při čemž budiž také zjištěn právní poměr ostatních osob v šatně na nádraží zaměstnaných, oproti žalovanému případně oproti dráze; 2. vysvětlením a prokázáním okolností, zda žalovaný vůbec provozuje samostatně zasílatelskou a uschovací živnost. Podle výsledku těchto zjištění — pak-li se prokáže, že žalovaný není osobou ve smyslu § 5 dopr. ř., — bude pak nutným, provést ještě další důkazy o výši žalobcovy škody.

Nejvyšší soud vyhověl stížnosti žalovaného a zrušiv usnesení v odpor vzaté nařídil odvolacímu soudu, by, nehledě ke zrušovacím důvodům, uvedeným v napadnutém usnesení, znovu rozhodl o odvolání.

Důvody:

Odvolací soud shledal potřebným doplniti řízení v první stolici zjištěním právního poměru, ve kterém jest žalovaný ku dráze, zdali totiž šatnu vede jako zřízenec dráhy či jako samostatný podnikatel, vycházející z právního názoru, že dráha ručí za uschování v šatně zavazadla pouze tehdy, když ten, jenž šatnu obstarává, jest zřízencem dráhy, k obstarávání šatny ustanoveným, kdežto, je-li mu šatna svěřena jako samostatnému podnikateli, ručení dráhy nenastupuje, nýbrž jest podnikatel sám ze ztráty věcí jemu do uschování odevzdaných práv dle zásad § 957 a násl. obč. zák. Tomuto názoru nelze však přisvědčiti. § 39 doprav. řádu želez. stanoví, že správa dráhy má se postarati o to, by ve stanicích byly po ruce vhodné místnosti pro přechodné uschování zavazadel (šatny). Správa dráhy má tedy ovšem pouze povinnost takové místnosti pořídit, nejsouc nijak povinna uschovací službu sama prováděti, naopak může obstarávání služby té přenechat podnikateli. Kdežto staré řády o želez-

ničním provozu neobsahovaly ustanovení o ručení dráhy za ztráty při provozování šaten, pojal řád o železničním provozu ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. z. do § 39 ustanovení, že dráha ručí v případě zřízení šaten v nádražích jako schovatel (kteréž ručení ostatně státní dráhy rakouské již dříve dle věstníku minist. č. 53 z roku 1906 převzaly.) Dle tohoto ustanovení tedy ručí dráha v případě zřízení šatny v nádražích jako schovatel bez rozdílu, zdali šatnu obstarává ve vlastní režii svými vlastními zřízenci, či dává ji obstarati podnikatelem. Vůči obecnstvu jest dráha samoschovatelem, na tom, jakou má úmluvu s podnikatelem, jemuž obstarávání šatny zadala, nezáleží, to jest věc, týkající se jediné interního poměru mezi dráhou a podnikatelem. Vzhledem k tomuto právnímu názoru na věc jeví se doplnění shora uvedené, jež odvolací stolice v usnesení v odpor vzatém nařídila, pro rozhodnutí sporu zbytečným, a důsledkem toho nezáleží také na tom, jaký jest právní poměr ostatních osob, v šatně na nádraží zaměstnaných vůči žalovanému nebo vůči dráze, rovněž tak jako nesejde na tom, zdali žalovaný vůbec provozuje samostatně živnost zasílatelskou — jež ostatně se spornou věcí nemá pranic společného, nejednáť se o uschování z poměru zasílatelského — nebo živnost uschovací.

Čís. 367.

Splniště a tudíž i měna přisouzených útrat řídí se předpisem § 1420 obč. zák.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1920, R II 1/20.)

Rozsudkem okresního soudu ve Frýštátě ze dne 30. května 1919 a potvrzujícím rozsudkem odvolacího soudu v Těšíně ze dne 26. srpna 1919 byly zvítězivšímu žalobci přisouzeny útraty penízem 180 K 50 h a 122 K 85 h. Splništěm právního nároku, o něž ve sporu šlo, byl Karvín. Žalobce vedl exekuci na vydobytí přisouzených útrat žádaje zaplacení v korunách československých. První soud (okresní soud v Bohumíně) exekuci povolil. Rekursní soud, změniv usnesení soudu první stolice, povolil exekuci pouze ku vydobytí neokolkovaných rakouských korun. Důvody: Nelze pochybovati o tom, že útraty jest zaplatiti ve starých neokolkovaných korunách, ježto oba rozsudky, jimiž byly přisouzeny, mluví o korunách bez jakéhokoliv dodatku, v době a na místě vydání rozsudku byly tehdy — a jsou dosud — neokolkované koruny platnou měnou a slezské soudy za demarkační linií odsuzující ku placení bez dodatku, rozumějí tím pouze staré neokolkované koruny a ježto konečně útraty zastupování, jež mají býti nahrazeny, vznikly za demarkační linií.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

V otázce, v jaké měně lze a dlužno zapraviti peníz, jenž soudcovským výrokem byl přiřčen, záleží v první řadě na obsahu soudcovského výroku, podpůrně pak přicházejí v úvahu dispoitivní předpisy zákona. V případě, o který se zde jedná, řečená otázka obsahem exekučních titulů řešena